

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: ETYKA ZAWODOWA	Cykl kształcenia: 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027	Data aktualizacji sylabusu: 30.09.2022.
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym		
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: wykład	
Rok studiów: II	Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Iwona Dudzik, dr n. hum. iwona.dudzik@pwste.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Instytut Humanistyczny	Prowadzący zajęcia Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Iwona Dudzik, dr n. hum. iwona.dudzik@pwste.edu.pl	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Zdobyć przez studenta wiedzy na temat głównych założeń etyki, jako jednej z podstawowych dyscyplin filozoficznych. 2) Zdobyć przez studenta wiedzy na temat konieczności obowiązywania norm moralnych, określających jakość życia społecznego. 3) Zdobyć przez studenta wiedzy na temat wartości w rozumowaniach moralnych. 4) Zdobyć przez studenta wiedzy, pomocnej w dostrzeganiu i samodzielnym opisywaniu oraz rozwiązywaniu wybranych problemów, dotyczących etyki zawodowej. 5) Zdobyć przez studenta wiedzy, pomocnej w posługiwaniu się normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się przede wszystkim szacunkiem dla godności każdego człowieka. 				
Efekty uczenia się określone dla zajęć				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*		Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		
Wiedzy - zna i rozumie				
M_01	pojęcie etyki zawodowej, kodeksu etycznego.			
M_02	czym jest moralność, norma moralna, odpowiedzialność zbiorowa.			
M_03	na czym polegają dobrowolne zobowiązania, odpowiedzialność moralna.			
M_04	na czym polegają problemy kondycji zasad etycznych, zagrożenia moralne.			
M_05	na czym polegają konflikty w ramach systemu etycznego; zna wybrane zasady moralne i zawodowe.			
M_06	zna, rozumie, akceptuje i stosuje zasady etyki w dziedzinie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.			
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla zajęć (symbol efektów uczenia się)
		wykład		
TP-01	Wstępna charakterystyka etyki zawodowej. Kodeks etyczny.	wykład	2	M_01

TP-02	Moralność jako zjawisko społeczne i ważny mechanizm regulacji zachowań indywidualnych i społecznych. Norma moralna, odpowiedzialność zbiorowa.	wykład	3	M_02
TP-03	Zobowiązania dobrowolne – paternalizm, wierność, tolerancja. Odpowiedzialność moralna człowieka – odpowiedzialność moralna pracownika (nihilizm, egoizm, relatywizm).	wykład	3	M_03
TP-04	Problem kondycji zasad etycznych oraz zagrożenia moralne, związane z wykonywaniem zawodów zaufania społecznego, które mają wpływ na świadomość społeczną i osobowość jednostek.	wykład	3	M_04
TP-05	Konflikty w ramach systemu etycznego. Przewycięzanie konfliktowości.	wykład	2	M_05
TP-06	Najważniejsze problemy etyki zawodowej w dziedzinie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Umiejętność rozstrzygania dylematów etycznych, związanych z wykonywaniem zawodu.	wykład	2	M_06

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Hołówka J., *Etyka w działaniu*, Wyd. PWN, Warszawa 2003.
2. Wojtyła K., *Kalendarz etyczny*, Wyd. PWN, Warszawa 2000.
3. Itrich-Drabarek j., *Etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych*, Wyd. Difin, Warszawa 2016.
4. Bogucka I., Pietrzykowski T., *Etyka w administracji publicznej*, Wyd. LexisNexis Polska, Warszawa 2010.
5. Olech A., *Etos zawodowy pracowników socjalnych: wartości, normy, dylematy etyczne*, Katowice 2006.
6. Komasa A., *Kultura zawodu*, Warszawa 2003.
7. Najda M., *Etyka pracy a mobbing w ujęciu filozofii moralnej i psychologii*, Wyd. Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca:

1. *Edukacja, sztuka, etyka w kontekście filozofii Platona - od teorii do praktyki*, I. Dudzik, B. Czuba (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Jarosław 2017.
2. *Rola wartości etycznych we współczesnym świecie: wartości etyczne współczesnego człowieka*. Cz. 1, I. Dudzik, B. Czuba, K. Rejman (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza, Jarosław 2017.
3. *Rola wartości etycznych we współczesnym świecie: filozoficzne spojrzenie na pojęcie wartości*. Cz. 2, I. Dudzik, B. Czuba, K. Rejman (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza, Jarosław 2017.
4. Czarnecki P., *Dylematy etyczne współczesności*, Wyd. Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2008.
5. MacIntyre A., *Krótką historią etyki: filozofia moralności od czasów Homera do XX wieku*, Wyd. PWN, Warszawa 2002.
6. Russ J., *Współczesna myśl etyczna*, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 2006.
7. *Wartości etyczne w różnych tradycjach religijnych*, M. Kudelska (red.), Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005.
8. Słomski W., *Człowiek wśród dylematów i wyzwań etycznych współczesności*. Katedra Filozofii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania, Warszawa 2009.
9. Dudzik I., *Oczekiwane wartości w postawach nauczycieli akademickich w procesie edukacji szkół wyższych*, [w:] *Hodnoty a ich odraz vo vysokoskolskom vzdelavani, Pedagogica Actualis II*, Wydawnictwo Univerzita sv. Cyrila Metoda v Trnave, Trnava 2011.
10. Dudzik I., Brukwicka I., *Society s attitudes towards young people addicted to alcohol*, [w:] *Medical, social and ethical aspects of health and disease. Medyczne, społeczne, etyczne aspekty zdrowia i choroby*, L. Putowski, A. Lewandowska, I. Brukwicka (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno – Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Jarosław 2012. (s. 27-40)
11. Brukwicka I., Dudzik I., Rejman K., Stawarz B., *Are university students met with manifestations of aggression? Research report*, [w:] *Interdisciplinary nature of modern medicine. Interdyscyplinarność współczesnej medycyny*, K. Rejman, S. Rudzki, J. Naworól, M. Cebulak, B. Stawarz (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno – Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Jarosław 2016. (s. 37-45).
12. Godlewska J., Fołta T., *Zaawansowana rachunkowość finansowa z elementami etyki zawodowej i technologii IT*, Warszawa 2015.
13. *Etyka w biznesie*, M. Borkowska, J. W. Gałkowski (red.) Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2002.
14. Bauman Z., *Etyka ponowoczesna*, Wyd. Aletheia, Warszawa 2012.
15. Ciążęła H., *Problemy i dylematy etyki odpowiedzialności globalnej*, Wyd. Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 2006.
16. Hope E., *Etyka w zawodzie specjalistów public relations*, Wyd. Difin, Warszawa 2013.
17. *Kazusy z etyki administracji: skrypt dla studentów*, Z. Nikitorowicz (red.), Wyd. Wyższa Szkoła Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica, Białystok 2006.
18. Pietrzykowski T., Bogucka I., *Etyka w administracji publicznej*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
19. Drwięga M., *Człowiek między dobrem a złem: studia z etyki współczesnej*, Wyd. Księgarnia Akademicka, Kraków 2012.
20. Najda M., *Etyka pracy a mobbing w ujęciu filozofii moralnej i psychologii*, Wyd. Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE**Odniesienie efektów uczenia się określonych dla zajęć i treści programowych do form zajęć i metod oceniania**

Symbol efektu uczenia się określonego dla zajęć	Symbol treści programowych realizowanych w trakcie zajęć	Formy zajęć i metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
	Wiedza	wykład	
M_01	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne

M_02	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
M_03	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
M_04	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
M_05	TP-05	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
M_06	TP-06	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

1. Proszę wyjaśnić, czym jest etyka zawodowa oraz kodeks etyczny.
2. Proszę opisać, na czym polega problem kondycji zasad etycznych oraz zagrożenia moralne, związane z wykonywaniem zawodów zaufania społecznego, które mają wpływ na świadomość społeczną i osobowość jednostek.
3. Proszę wyjaśnić, na czym polegają konflikty w ramach systemu etycznego oraz przewyżczanie konfliktowości.
4. Proszę wyjaśnić na czym polega odpowiedzialność moralna człowieka (egoizm, relatywizm, nihilizm).

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:	0,5

	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się	Liczba godzin
Wykład	Czytanie wskazanej literatury (dotyczącej głównych zagadnień z etyki zawodowej). do elementów dyskusji na wykładzie. Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04, TP-05, TP-06	15
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Forma i warunki zaliczenia wykładów: 1) Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów. 2) Zaliczenie pisemne – czas 90 minut.			
Ocena podsumowująca: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Uzyskanie zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA B-LEARNINGU			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU			

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu)

*Uwaga:
Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.*